

POSTANOWIENIE

Dnia 14 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Maciej Pacuda

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z wniosku D. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E.

o składki,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Społecznych w dniu 14 marca 2019 r.,

zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Okręgowego w E.

z dnia 24 września 2018 r., sygn. akt IV U [...],

1. oddala zażalenie,

2. przyznaje radcy prawnemu E. K.-N. - Kancelaria Radcy Prawnego w E. od Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w E. kwotę 450 zł (czterysta pięćdziesiąt) powiększoną o stawkę należnego podatku od towarów i usług tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej na rzecz wnioskodawcy z urzędu w postępowaniu zażaleniowym.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 24 września 2018 r., VI U Pa [...], Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w E. odrzucił skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia wniesioną przez wnioskodawcę D. W. od wyroku tego Sądu z dnia 27 marca 2018 r., w sprawie przeciwko

Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w E. o składki, stwierdzając jej niedopuszczalność, wobec niespełnienia wymogów określonych w art. 87¹ k.p.c. (w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych). Jak wskazano w uzasadnieniu postanowienia, brak w zakresie zdolności postulacyjnej nie podlega ocenie z punktu widzenia braków formalnych pisma wniesionego przez stronę pozbawioną tej zdolności. Nie ma zatem w takiej sytuacji zastosowanie art. 424⁶ § 2 k.p.c., stanowiący podstawę usuwania braków skargi wynikających z niezachowania warunków formalnych określonych w art. 424⁵ § 2 k.p.c. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia wniesiona z naruszeniem art. 87¹ § 1 k.p.c. podlega odrzuceniu - jak stanowi art. 424⁶ § 3 k.p.c.

W zażaleniu na to postanowienie pełnomocnik wnioskodawcy, wskazując na naruszenie przepisów postępowania: art. 424⁶ § 3 k.p.c. w związku z art. 87¹ § 1 k.p.c. poprzez „niewłaściwe zastosowanie i błędne przyjęcie, że na podstawie okoliczności i przebiegu niniejszej sprawy istnieją podstawy do odrzucenia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku (...) bez wzywania skarżącego do uzupełnienia braków formalnych, pomimo nie pouczenia skarżącego o możliwości, sposobie i trybie wniesienia środka zaskarżenia przysługującego od prawomocnego orzeczenia”, co niewątpliwie skutkowało również „niezastosowaniem następujących przepisów postępowania w postaci: art. 130 § 1 k.p.c. w związku z art. 5 k.p.c. i art. 357 § 2 k.p.c.”. Wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania i celem dalszego prowadzenia, zasądzenie na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, zwolnienie wnioskodawcy od kosztów sądowych w całości, zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (podwyższonych o należny podatek od towarów i usług) za postępowanie zażaleniowe, oświadczając, że nie zostały ona opłacone w całości ani w części.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do art. 87¹ § 1 k.p.c. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych. Zastępstwo to dotyczy także czynności procesowych związanych z postępowaniem przed Sądem Najwyższym podejmowanych przed sądem niższej instancji. Przewidziane w § 2 art. 87¹ k.p.c. wyłączenie przymusu adwokacko – radcowskiego w rozpatrywanej sprawie nie ma zastosowania. Tym samym postanowienie Sądu Okręgowego odrzucające jako niedopuszczalną skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia wniesioną osobiście przez stronę należy uznać za odpowiadające prawu. W sprawie nie budzi wątpliwości, że w czynności procesowej wniesienia przedmiotowej skargi nie uczestniczył ustanowiony pełnomocnik strony - adwokat (radca prawny), zaś brak ten nie ma charakteru formalnego w rozumieniu art. 424⁵ § 2 k.p.c. i w związku z tym nie może zostać usunięty w trybie art. 424⁶ § 2 k.p.c.

Biorąc to pod uwagę i podzielając stanowisko Sądu Apelacyjnego, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji, zgodnie z art. 398¹⁴ w związku z art. 424¹² oraz art. 394¹ § 3 k.p.c.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie § 8 pkt 3 oraz § 16 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 68).